

חוברת תרגול – מקום בארץ: חידות תמונה על יישובים

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר אזורים ויישובים עיקריים בארץ דרך חידות תמונה
- להבין איך בונים חידת תמונה מחיבור מילים, אותיות ומספרים
- לתרגל פתרון חידה לפי סדר רמזים קבוע
- לתכנן ולהסביר חידת תמונה חדשה בעצמנו

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – מכירים את האזורים

1. נכון – זה אחד משישה אזורי הארץ שמופיעים בחידות.
2. נכון – זהו אזור שמוקם סביב חיפה והר הכרמל.
3. לא נכון – האזורים הם: הגליל והצפון, חיפה והכרמל, העמקים, השרון והמרכז, השפלה והדרום, הנגב והערבה.
4. נכון – הנגב והערבה משתרעים בחלק הדרומי של הארץ, עד אילת.

חלק ב' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – מתאימים יישוב לאזור

1 – ה (הגליל והצפון)
2 – ו (חיפה והכרמל)
3 – א (העמקים)
4 – ב (השרון והמרכז)
5 – ד (השפלה והדרום)
6 – ג (הנגב והערבה)

חלק ג' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – חושבים על האזורים

1. א – טירת כרמל
2. ג – הנגב והערבה

חלק ד' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – כותבים ומסבירים

1. תשובה לדוגמה: רהט נמצא בנגב והערבה כי הוא יישוב בדרום הארץ.

חלק ה' – פרק 2 • איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה – זיהוי יישובים

1. ב – ראש פינה
2. א – נהריה
3. ב – גבעתיים
4. א – באר שבע
5. ב – בית שמש

חלק ו' – פרק 2 • איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה – משלימים את השם

1. שמש
2. חולון
3. 7
4. קריית שמונה

חלק ז' – פרק 2 • איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה – חושבים ובונים

1. אומרים מה רואים בתמונות, סופרים משבצות ואותיות, ואז מחברים ובודקים אם יש יישוב כזה.
2. כשחוזרים פעמיים על אותה מילה מוסיפים סיומת זוגי כמו בידיים ובעיניים, כדי להראות שיש שתי גבעות.
3. תשובה פתוחה, למשל: חול + ון = חולון.
4. תשובה פתוחה, למשל: מציירים עיר קטנה ולידה הספרה 8.

חלק ח' – פרק 3 • פותרים חידה צעד אחר צעד – מכירים את סולם הרמזים

1. נכון – כך מסודר סולם הרמזים בחידה.
2. נכון – אחרי המפה והאות הראשונה מגיע משחק המילים.
3. לא נכון – קודם כותבים הסבר, ורק אז חושפים את התשובה.

חלק ט' – פרק 3 • פותרים חידה צעד אחר צעד – מתרגלים את הצעדים

1. ב – באיזה אזור בארץ (מפה)
2. א – ראש פינה
3. ב – שלושה

חלק י' – פרק 3 • פותרים חידה צעד אחר צעד – כותבים הסבר

1. נהריה
2. באר שבע

חלק י"א – פרק 4 • משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה – מכירים את המשחקים

1. נכון – נכון, כך בדיוק עובד החידון המהיר.
2. לא נכון – במשחק המפה לוחצים על הנקודה הנכונה במפה, לא כותבים.
3. לא נכון – במשחק קבוצות משחקים עם 2, 3 או 4 קבוצות.
4. נכון – ניסיון ראשון שווה שתי נקודות וניסיון שני שווה נקודה אחת בלבד.
5. נכון – אפשר לבחור שעון של 30, 45 או 60 שניות לכל סבב.

חלק י"ב – פרק 4 • משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה – משלימים את כללי המשחק

1. שתי
2. 3
3. נקודה
4. מפה
5. משחק המילים

חלק י"ג – פרק 4 • משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה – חושבים ומסבירים

1. קודם רמז לפי מפה, אחר כך האות הראשונה, ולבסוף רמז של משחק המילים.
2. רואים באיזה אזור בארץ נמצא היישוב, וזה מצמצם את הניחושים.
3. מסבירים שהתמונה מתחלקת לשתי מילים: בית ושמש, וביחד הן נותנות את שם היישוב בית שמש.
4. עם שעון כדאי כשרוצים תחרות מהירה ומרגשת; בלי שעון כדאי כשרוצים זמן לחשוב בשקט ולהסביר את הפתרון.

חלק י"ד – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מה זוכרים?

1. נכון – כמו בית + שמש = בית שמש
2. לא נכון – כותבים את החלק באותיות, למשל נהר + יה = נהריה
3. נכון – באר + 7 = באר שבע
4. נכון – כדי לוודא שהיא ברורה ואפשר לפתור אותה

חלק ט"ו – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מרכיבים שמות

1. שמש
2. פינה
3. יונה
4. יה
5. 7

חלק ט"ז – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מתכננים חידה

1. דוגמה: כפר + סבא – מציירים כפר קטן ואיש זקן
2. לדוגמה: אילת – מציירים איל וכותבים את האות ת
3. רמז שמתאר את האזור או את התמונות בלי לומר את שם היישוב
4. סופרים את האותיות בשם היישוב ומשווים למספר החלקים שציירו

חלק י"ז – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות מכל הפרקים

1. א – ראש פינה
2. ב – אומרים בקול מה רואים בכל תמונה
3. א – ללחוץ על הנקודה הנכונה בארץ
4. א – רמה + גן = רמת גן
5. א – 65
6. א – תמונה של איל + האות ת
7. א – מי שמסביר את משחק המילים

חלק י"ח – חזרה מסכמת – בכתב

1. יש לתאר: מזהים מה מצויר בכל תמונה, אומרים את המילים בקול, ומחברים אותן יחד לשם של יישוב קיים. דוגמה סבירה כמו בית+שמש=בית שמש.
2. תשובה טובה תבחר דרך אחת מתוך הרשימה שבאתר ותסביר אותה נכון עם דוגמה מתאימה, למשל הומופון: אתה נשמע כמו אתא (קריית אתא).
3. יש לתאר שלב אחד נכון מתוך השלושה ולהסביר איך הוא מקרב לפתרון, למשל האזור במפה מצמצם את האפשרויות.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שיוך נכון של לפחות 4 יישובים לאזורים שלהם
- הסבר נכון על צירוף מילים או מילה+אותיות בדוגמה אחת לפחות
- שימוש נכון בסדר הרמזים: מפה, אות ראשונה, משחק מילים

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לכמה שיעורים: שיעור אחד למפה, שיעור אחד לבניית מילים, שיעור אחד לפתרון ומשחקים
- לתלמידים מתקשים כדאי להתחיל מפרק 1 ו-3 בלבד, עם חידות קלות ותמונות גדולות
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף תרגול בפרק 2 עם דוגמאות נוספות של חיבור מילים
- כדאי לאפשר עבודה בזוגות בפרק 5, כדי שיסבירו זה לזה את החידה שבנו

חוברת תרגול – מקום בארץ: חידות תמונה על יישובים

🧩 מקום בארץ – חידות תמונה: מזהים את היישוב?

יסודי · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מכירים את המפה של הארץ
2. פרק 2 – איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה
3. פרק 3 – פותרים חידה צעד אחר צעד
4. פרק 4 – משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה
5. פרק 5 – בונים חידת תמונה משלנו

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מקום בארץ: חידות תמונה על יישובים

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת נפתור חידות על מקומות בארץ. נלמד איך בונים חידה מתמונות. עובדים לפי הסדר, פרק אחרי פרק, וכותבים תשובות.

📖 מילון קטן:

חידת תמונה	תמונות שמרכיבות יחד שם של מקום
יישוב	מקום שאנשים גרים בו, כמו עיר או קיבוץ
אזור	חלק מהארץ, למשל הגליל או הנגב
סולם רמזים	רמזים לפי סדר: מפה, אות ראשונה, משחק מילים
צירוף מילים	חיבור שתי מילים שלמות לשם אחד, כמו ראש+פינה
מילה ואותיות	חלק מהשם מצויר וחלק נכתב באותיות
צורת זוגי	מילה שחוזרת פעמיים, כמו גבעה+גבעה=גבעתיים
הקראה	שמיעת המילה בקול במקום לקרוא לבד
משחק המפה	לחיצה על הנקודה הנכונה במפת הארץ

1 חלק א' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – מכירים את האזורים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	באתר יש אזור בשם "הגליל והצפון".	☐	☐
2	אחד האזורים באתר נקרא "חיפה והכרמל".	☐	☐
3	באתר יש אזור בשם "הים התיכון".	☐	☐
4	הנגב והערבה הוא אזור שנמצא בדרום הארץ.	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – מתאימים יישוב לאזור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נהריה	___	**א.** העמקים
2. טירת כרמל	___	**ב.** השרון והמרכז
3. עפולה	___	**ג.** הנגב והערבה
4. רמת גן	___	**ד.** השפלה והדרום
5. בית שמש	___	**ה.** הגליל והצפון

6. אילת	___	**I.** חיפה והכרמל

3 חלק ג' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – חושבים על האזורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה יישוב שייך לאזור חיפה והכרמל?

א) טירת כרמל ב) אילת ג) נהריה ד) באר שבע

2. איזה אזור נמצא הכי בדרום?

א) הגליל והצפון ב) העמקים ג) הנגב והערבה ד) חיפה והכרמל

4 חלק ד' – פרק 1 • מכירים את המפה של הארץ – כותבים ומסבירים

ענו בקצרה.

1. בחרו יישוב אחד: נהריה, רהט, עפולה או רמת גן. כתבו באיזה אזור הוא נמצא ולמה חשבתם כך.

_____

_____

_____

5 חלק ה' – פרק 2 • איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה – זיהוי יישובים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מקבלים כשמחברים את המילים ראש ופינה?

א) ראש העין ב) ראש פינה ג) ראשון לציון ד) ראש הנקרה

2. מה מקבלים כשמחברים נהר ואותיות יה?

א) נהריה ב) נהר הירדן ג) נתניה ד) חיפה

3. מה מקבלים כשחוזרים פעמיים על המילה גבעה?

א) גבעת זאב ב) גבעתיים ג) גבעת שמואל ד) הגבעה הצרפתית

4. מה מקבלים כשמחברים באר עם המספר 7?

א) באר שבע ב) באר יעקב ג) באר אורה ד) בארות יצחק

5. מה מקבלים כשמחברים בית ושמש?

א) בית שאן ב) בית שמש ג) בית אל ד) בית לחם

6 חלק ו' – פרק 2 • איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה – משלימים את השם

השלימו את המילה החסרה.

1. בית + _____ = בית שמש

2. חול + ון = _____

3. באר שבע נבנה מהמילה באר ועוד המספר _____

4. קריה + 8 = _____

7 חלק ז׳ – פרק 2 • איך בונים חידת תמונה: תמונה הופכת למילה – חושבים ובונים

ענו בקצרה.

1. כתבו בקצרה איך פותרים חידת תמונה: מה עושים קודם, ומה אחר כך?

2. בשיטת צורת זוגי גבעה + גבעה = גבעתיים. הסבירו למה מוסיפים את הסיומת בסוף המילה.

3. המציאו חידה חדשה בשיטת מילה + אותיות, כמו נהר + יה = נהריה. כתבו את המילה, האותיות ואת השם המתקבל.

4. בחרו יישוב עם מספר בשם, כמו קריית שמונה, וכתבו איך הייתם מציירים אותו בחידה.

8 חלק ח׳ – פרק 3 • פותרים חידה צעד אחר צעד – מכירים את סולם הרמזים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ברמז הראשון בסולם מסתכלים על המפה ובודקים באיזה אזור בארץ נמצא היישוב.	☐	☐
2	הרמז האחרון בסולם הוא משחק המילים שבתמונה.	☐	☐
3	אפשר לחשוף את התשובה לפני שכותבים הסבר איך פתרו.	☐	☐

9 חלק ט׳ – פרק 3 • פותרים חידה צעד אחר צעד – מתרגלים את הצעדים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה בודקים קודם?

(א) את האות הראשונה (ב) באיזה אזור בארץ (מפה) (ג) את משחק המילים (ד) את התשובה הסופית

2. ראש + פינה = איזה מקום?

א) ראש פינה ב) פינת ראש ג) ראש העין ד) פינה ראש

3. כמה רמזים יש בסולם?

א) שניים ב) שלושה ג) ארבעה ד) חמישה

10 חלק י׳ – פרק 3 • פותרים חידה צעד אחר צעד – כותבים הסבר

השלימו את המילה החסרה.

1. נהר + יה = _____ (שם יישוב בצפון הארץ)

2. באר + 7 = _____ (קוראים את המספר כמילה)

11 חלק י״א – פרק 4 • משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה – מכירים את המשחקים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בחידון מהיר רואים חידה ובוחרים את היישוב הנכון מתוך כמה אפשרויות.	☐	☐
2	במשחק המפה צריך לכתוב את שם היישוב באותיות.	☐	☐
3	במשחק קבוצות אפשר לשחק רק עם קבוצה אחת.	☐	☐
4	בחידון מהיר, ניחוש נכון בניסיון השני שווה פחות נקודות מניחוש בניסיון הראשון.	☐	☐
5	במשחק קבוצות אפשר לבחור שעון זמן לכל סבב.	☐	☐

12 חלק י״ב – פרק 4 • משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה – משלימים את כללי המשחק

השלימו את המילה החסרה.

1. בחידון מהיר, ניחוש נכון בניסיון הראשון שווה _____ נקודות.

2. במשחק קבוצות אפשר לשחק עם 2, _____ או 4 קבוצות.

3. במשחק המפה לוחצים על ה _____ הנכונה כדי לענות.

4. בסולם הרמזים, הרמז הראשון בחידה הוא לפי ה _____ – איפה היישוב נמצא בארץ.

5. במשחק קבוצות אפשר לקבל נקודת בונוס כשמסבירים את _____ שבחידה.

13 חלק י״ג – פרק 4 • משחקים בכיתה: חידון, קבוצות ומפה – חושבים ומסבירים

ענו בקצרה.

1. כתבו לפי הסדר הנכון את שלושת שלבי סולם הרמזים בחידה, מהרמז הראשון ועד האחרון.

2. תארו במשפט אחד איך משחק המפה עוזר לפתור חידה.

3. אתם משחקים במשחק קבוצות וקיבלתם חידה שהתשובה שלה בית שמש. כתבו איך תסבירו לחברי הקבוצה את משחק המילים כדי לקבל נקודת בונוס.

4. כתבו טיעון קצר: מתי כדאי לשחק בחידון מהיר עם שעון, ומתי כדאי בלי שעון?

14 חלק י"ד – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מה זוכרים?

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כדי לבנות חידת תמונה אפשר לחלק שם יישוב לשני חלקים שמציירים בנפרד.	☐	☐
2	אם אי אפשר לצייר חלק מהמילה, אי אפשר לבנות איתו חידה.	☐	☐
3	אפשר להשתמש בספרה שקוראים אותה כמילה, כמו 7 במקום שבע.	☐	☐
4	כדאי לנסות לפתור את החידה בעצמנו לפני ששולחים אותה לחברים.	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מרכיבים שמות

השלימו את המילה החסרה.

1. בית + _____ = בית שמש

2. ראש + _____ = ראש פינה

3. כפר + _____ = כפר יונה

4. נהר + _____ = נהריה

5. באר + _____ = באר שבע

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מתכננים חידה

ענו בקצרה.

1. בחרו שם יישוב משתי מילים (למשל כפר סבא). איך תחלקו אותו לשני חלקים לציור?

2. כתבו שם יישוב שיש בו חלק שאי אפשר לצייר, ואיזו אות או אותיות תוסיפו במקומו.

3. כתבו רמז קצר, בלי לגלות את התשובה, לחידה שתכננתם.

4. בדקו: האם מספר האותיות בתשובה מתאים למספר המשבצות שציירתם? הסבירו איך בדקתם.

17 חלק י"ז – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות מכל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה יישוב מתקבל מחיבור ראש ופינה?

א) ראש פינה ב) פינת ראש ג) ראשון לציון ד) פינה אחת

2. מה השלב הראשון בפתרון חידה?

א) סופרים את המשבצות ב) אומרים בקול מה רואים בכל תמונה ג) חושפים מיד את התשובה

ד) מוחקים את החידה

3. מה עושים במשחק המפה?

א) ללחוץ על הנקודה הנכונה בארץ ב) לכתוב חיבור ארוך ג) לצייר תמונה חדשה

ד) לשיר שיר על הארץ

4. איזו דוגמה היא סמיכות?

א) רמה + גן = רמת גן ב) בית + שמש = בית שמש ג) כפר + יונה = כפר יונה ד) נהר + יה = נהריה

5. כמה חידות יש באתר?

א) 65 ב) 50 ג) 100 ד) 30

6. איך בונים את המילה אילת מתמונה ואותיות?

א) תמונה של איל + האות ת ב) שתי תמונות שלמות של ילדים ג) מורידים אות ממילה מוכרת

ד) תמונה של מספר

7. מי מקבל נקודת בונוס במשחק קבוצות?

א) מי שמסביר את משחק המילים ב) מי שיושב ראשון ג) מי שלא עונה ד) מי שמצייר הכי יפה

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – בכתב

ענו בקצרה.

1. תארו במילים שלכם איך הופכים שתי תמונות לשם של יישוב, ותנו דוגמה משלכם.

2. בחרו אחת מהדרכים לבניית חידה (למשל סמיכות, הומופון, או מספר במקום מילה) והסבירו איך היא עובדת, עם דוגמה.

3. תארו שלב אחד בסולם הרמזים (מפה, אות ראשונה, או משחק מילים) ולמה הוא עוזר לפתור את החידה.

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת לשייך יישוב לאזור שלו במפה?

האם אני מבין/ה איך לחבר תמונות ואותיות לשם של מקום?

האם אני יודע/ת להשתמש בסולם הרמזים כדי לפתור חידה לבד?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀